

Okul Öncesi Dönemde Çocukların Rekabet Stillерinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Döndü Neslihan Bay¹

Type/Tür:

Research/Araştırma

Received/Geliş Tarihi:

September 30/ 30 Eylül 2019

Accepted/Kabul Tarihi:

January 28/ 28 Ocak 2020

Page numbers/Sayfa No:

557-578

Corresponding

Author/İletişimden Sorumlu

Yazar: bayneslihan@gmail.com

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication. / Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright © 2017 by

Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

Öz

Bu araştırma okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların rekabet stillerinin belirlenmesi ve bazı sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemi, Eskişehir ilinin Odunpazarı merkez ilçesinde 4 anaokulu ve 4 anasınına devam eden 223 çocuktur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Paquette, Gagnon, Bouchard, Bigras ve Schneider (2013) tarafından geliştirilen, Uyanık Balat, Akman ve Arslan Çiftçi (2017) tarafından Türkçeye uyarlaması gerçekleştirilen “Okul Öncesi Rekabet Ölçeği” kullanılmıştır. Çocukların rekabet stilleri çocuğun yaşı, cinsiyeti, doğum sırası, kardeş sayısı, okula devam süresi, anne ve babanın yaşı, çalışma ve öğrenim durumu değişkenleri açısından incelenmiştir. Okul öncesi dönem çocuklarının rekabet stillerinin tespit edilmesi amacıyla boyutlar bazında betimsel istatistikler; çocukların demografik özelliklerine göre fark istatistikleri hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda çocuklarının rekabet olarak en çok baskınlığın korunumu hiyerarşisi stiline sahip olduğu belirlenmiştir. Çocukların yaşı, okula devam süreleri, anne ve babalarının eğitim düzeyleri ve annelerinin çalışma durumlarına göre rekabet stillerinde anlamlı farklılıklar görülürken, cinsiyet, kardeş sayısı, annenin ve babanın yaşı ve babanın mesleği değişkenlerine göre çocukların rekabet stillerinde anlamlı farklılık görülmemiştir. Çocukların yaş ve okula devam süreleri değişkenlerine göre göreve yönelik rekabet ve baskınlığın korunumu hiyerarşisinde artış olduğu görülmüştür. Benzer şekilde anne ve babanın öğrenim düzeyleri arttıkça baskınlığın korunumu hiyerarşisinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular ilgili alan yazın doğrultusunda tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, sosyal gelişim, rekabet, rekabet stilleri.

Suggested APA Citation /Önerilen APA Atıf Biçimi:

Bay, D. N. (2020). Okul öncesi dönemde çocukların rekabet stillerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 9(2), 557-578.

<http://dx.doi.org/10.30703/cije.626822>

¹ Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Eskişehir/Türkiye
Assoc. Dr., Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Education, Department of Basic Education,
Eskişehir/Turkey

e-mail: bayneslihan@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2656-0458>

Analysis of Children's Competitive Styles in Preschool Period According to Some Variables

Abstract

The purpose of this study was to determine the competition styles of children attending preschool education institutions and to analyze them according to some socio-demographic variables. The research was conducted using general screening model, one of the quantitative research methods. The sample of the study consists of 223 children attending 4 kindergartens and 4 nursery class in Odunpazarı central district of Eskisehir. The data collection tool used in the research was "Preschool Competition Scale", developed by Paquette, Gagnon, Bouchard, Bigras and Schneider (2013) and adapted to Turkish by Uyanık Balat, Akman and Arslan Çiftçi (2017). The competition styles of the children were analyzed in terms of age, gender, birth order, and number of siblings, school attendance period, parents' age, working and educational status. To determine the competition styles of preschool children, descriptive statistics were calculated for each dimension and the differences between statistics were tested according to demographic characteristics of children. As a result of the research, it was found that the children have mostly the conservation of dominance hierarchy style in terms of competition. Significant differences were observed in children's competition styles according to the age of children, school attendance period, education level of their parents and working status of their mothers, whereas no significant difference was observed in the competition styles of children according to gender, number of siblings, age of the parents, and occupation of father. An increase was observed in the task-oriented competition and conservation of dominance hierarchy according to age and school attendance period of the children. Similarly, it was found that the higher the education level of the parents, the higher the conservation of dominance hierarchy. The findings of the research were discussed in the light of the relevant literature and suggestions were presented.

Keywords: Preschool, Social development, competition, competition styles.

Giriş

Çocuk dünyaya geldiği andan itibaren çevresinde var olan durum ve olguları anlamaya yönelik bir uğraş içine girmektedir. Anlamlandırma ve tanıma sürecinin yaşandığı çocukluk dönemi, değişen gereksinimlerin de fazlasıyla yaşandığı, çocuğun aileden başlayıp okul ortamında ve arkadaş gurupları arasında geçirdiği bir süreçtir (Yağlı, 2013). Bu dönemde çocuklar ilk sosyal davranışlarını aileleriyle girdikleri etkileşim sonucunda kazanmaya başlarlar. Aile bireyleriyle girilen etkileşim, çocukta güven duygusunun kazanılmasını ve çocuğun sosyalleşmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla aile, çocuğun sosyal davranışlarının gelişiminde önemli role sahiptir (Kandır ve Alpan, 2008; Şener ve Karacan, 1999). Çocuk aile bireylerini ve akranlarını taklit ederek sosyal yeterlilik kazanmaktadır (Sailor, 2004). Çocuğun taklit ederek sosyal davranışları tekrarlaması, zamanla bu davranışların kalıcı olmasını sağlamaktadır (McClelland ve Morrison, 2003).

Mize ve Abell, (2006)'in yaptıkları araştırmada, sosyal gelişimleri yeterli düzeyde olan çocukların, akranlarıyla olan ilişkilerinde daha az sorun yaşadıklarını belirlemişlerdir. Ailenin özellikleri, çocuğun sosyal özelliklerinin olumlu ya da olumsuz olmasını sağlayan önemli bir etkidir (Sailor, 2004). Katı disiplin uygulayan ailelerde, çocuklar kendini ifade edemeyen, pasif ve saldırgan özellikte olabilmektedir (Çağdaş ve Seçer, 2002). Bu özelliklerden saldırganlık çocuklar kaynaklara (oyuncak, yiyecek, ilgi vb.) ulaşmada akranlarına karşı kullanırken,

rekabet saldırgan davranışları azaltan ve kaynaklara ulaşmada önceliği belirleyen araçlardan biri olarak ortaya çıkmaktadır (Strayer ve Trudel, 1984).

Ev ortamında olduğu gibi çocukların sosyal ortamı olan okul ortamında da rekabet sosyal karşılaştırmaların vurgusu olarak etkinliklerde ve oyun alanlarında belirgin olarak görülmektedir (Shields ve Bredemeier, 2009). Anaokulunda oyun alanında yer belirleme ya da hikaye etkinliğinde öğretmenin kucağına oturabilme gibi durumlar, bir rekabet unsuru olarak ortaya çıkmaktadır. Çocuklar oyunların ve etkinliklerin sonlarında "kim kazandı?" veya "ben kazandım" ifadelerini kullanmaktadırlar (Sheridan ve Williams, 2006). Ortaya çıkan davranışlardan da anlaşılacağı gibi rekabet, bir başkasından daha iyi bir şey yapma dürtüsüyle ortaya çıkan, başkalarının performansını geçme ya da kendi performansını/davranışını başkaları ile karşılaştırma olarak tanımlanmaktadır (Tsiakara ve Digelidis, 2014).

Yapılan bazı araştırmalara bakıldığında rekabet davranışının iki farklı boyutta ele alındığı görülmektedir (Griffin-Pierson, 1990; Ryckman, Libby, Van den Borne, Gold ve Lindner, 1997; Tsiakara ve Digelidis, 2012; Tassi, Schneider, ve Richard, 2001). Tsiakara ve Digelidis, (2012) 195 çocuğu gözlemleyerek yaptığı araştırmada sözel ve fiziksel rekabet olarak iki farklı rekabet çeşidini ortaya koymuştur. Sözel rekabet nesnelere, nesnelere özelliklerini, kendi görünüşlerini, yetenek ve becerilerini, sorumluluk ve başarıları gibi durumları karşılaştırma davranışı olarak ortaya çıkarırken, fiziksel rekabet başka bir çocuğun elinden nesneyi almak, çocuğun yerini almak gibi davranışlarla görülmektedir. Diğer araştırmalarda ise başkalarına odaklı rekabet ve görev odaklı rekabet olarak iki boyutun belirlendiği görülmektedir. Başkalarına odaklı rekabet, diğerlerinden daha iyisini yapma, kazanma ve rekabetle kazanmanın zevkini yaşama isteği, görev odaklı rekabet ise üstünlük sağlama, bir görevi gerçekleştirme ve en iyisini yapma isteği olarak tanımlanmaktadır (Griffin-Pierson, 1990; Paquette ve diğ., 2013; Ryckman ve diğ., 1997; Tassi ve diğ., 2001). Paquette (1994) araştırmasında okul öncesi ve ergenlik dönemlerinde görülen üçüncü rekabet boyutu olan baskınlığın korunumu hiyerarşisini kişilerarası rekabetin en aza indirilerek kaynaklara erişim önceliği sağlayan rekabet olarak tanımlamıştır (Paquette ve diğ., 2013; Paquette, 1994; Savin-Williams, 1979).

Okul öncesi dönemde çocuklar, işbirliğiyle kaynak elde etmede ve problem çözmede daha başarılı olmaktadır (La Freniere ve Charlesworth, 1987). Charlesworth (1996) araştırmasında işbirliğinin rekabet üzerinde etkili bir strateji olduğunu belirlemiştir. Bireylerin yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmelerinde rekabet ve işbirliği arasındaki denge önemlidir (Flanders, Herman ve Paquette, 2013). Okul öncesinde işbirliği gibi sosyal davranışlar gösteren çocukların (Savin-Williams, 1979), bu davranışları ile göreve yönelik rekabet davranışları arasında pozitif yönde ilişki ortaya çıkmıştır. Başkalarına odaklı rekabet davranışı gösteren çocukların ise bu davranışları ile saldırganlık davranışları arasında pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir (Paquette ve diğ., 2013; Tassi ve Schneider, 1997).

Okul öncesinde çocukların farklı koşullar altında da rekabet edebilmeleri için tek tip rekabet kullanmadıkları düşünülmektedir (Weinberger ve Stein, 2008). Çocukların rekabet davranışlarının ortaya çıkmasını sağlayan cinsiyet, yaş ve çocuğun gruba uygunluğu gibi bazı etkenler bulunmaktadır (Benenson, Nicholson, Waite, Roy ve Simpson, 2001; Green, Cillessen, Berthelsen, Irving ve Catherwood,

2003). Bu etkenlerin yanı sıra ebeveynlerin tutumları da çocukların rekabet davranışları üzerinde etkilidir (Bugental, Lyon, Krantz ve Cortez, 1997). Özellikle baba çocuğun rekabet becerilerinin gelişiminde öncelikli rol oynamaktadır. Baba ile olumlu ilişkisi olan çocuklar farklı rekabet stilleri geliştirebilmektedir (Paquette, 2004). Çok küçük yaşlardan itibaren çocukların rekabet durumlarında kazanma ve kaybetmenin farkında oldukları gerçeği, onların rekabet davranışlarının değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır (Stipek, Recchia, McClintic ve Lewis, 1992).

Öğrenme ortamlarında rekabet her ne kadar istenmeyen bir durum olarak değerlendirilse de, bazı araştırmalarda rekabetin öğrenmeyi desteklemede motivasyonu sağlayan bir güç olarak kullanılması mümkün görünmektedir (Giota, 2010; Harackiewicz, Barron, Pintrich, Elliot ve Thrash, 2002; Sheridan ve Williams, 2011). Ülkemizde okul öncesinde çocukların rekabet davranışları üzerine yeterince araştırma bulunmamaktadır. Bu bağlamda okul öncesinde çocukların rekabet stilleri ve bu stillerin bazı sosyo-demografik özelliklerine göre nasıl değişiklik gösterdiğinin belirlenmesi araştırmanın konusu olmuştur. Ayrıca araştırmanın, eğitimcilerin okul öncesinde çocukların rekabet davranışları üzerine farkındalığını arttıracığı ve alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 48-72 aylık çocukların rekabet stillerinin ortaya konulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma soruları belirlenmiştir;

1. Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların rekabet stilleri nasıldır?
2. Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların rekabet stilleri demografik özelliklerine (Cinsiyet, yaş, kardeş sayısı, okula devam süresi, anne/baba yaşı ve eğitim düzeyi, anne çalışma durumu, baba mesleği) göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın desenine, çalışma grubuna, veri toplanma araçlarına ve verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Çalışmanın amaçları doğrultusunda araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modelinde yürütülmüştür. Tarama araştırmaları, hâlen var olan ya da geçmişte olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2008).

Çalışma Grubu

Bu araştırma kapsamında 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Eskişehir ilinde Odunapazarı ilçesinde okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 229 çocuğa ulaşılmış, 223 çocuğun cevapları çalışmaya dâhil edilmiştir.

Araştırmada Eskişehir ilinin Odunapazarı merkez ilçesinde yer alan toplam 11 devlet anaokulu içinden rastlantısal olarak seçim yapılmıştır. Çalışmada 4 anaokulu, 4 ilkokul bünyesinden anasınıfı belirlenip verileri toplanmıştır. İlkokullardan birer

anasınıfı, anaokullarından ikişer anasınıfı araştırmaya katılmıştır. İlkokullar en az dört anasınıfı olan okullar arasından seçilmiştir. Araştırma kapsamında seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemine dayalı olarak rekabet stilleri belirlenen 223 çocuğun bazı demografik özelliklerine göre dağılımları incelenmiş, sonuçlar Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları

Değişkenler	Kategoriler	f	%
Yaşı	48-52 ay	43	19,3
	52-62 ay	41	18,4
	63-67 ay	65	29,1
	68-72 ay	74	33,2
Cinsiyet	Kız	102	45,7
	Erkek	121	54,3
Kardeş sayısı	Tek çocuk	72	32,3
	Bir kardeşi var	128	57,4
	İki kardeşi var	23	10,3
Okula devam süresi	0-6 ay	124	55,6
	7-12 ay	42	18,8
	12 ay üzeri	57	25,6
Annesinin yaşı	30 yaş altı	46	20,6
	30-39 yaş	151	67,7
	40 yaş ve üzeri	26	11,7
Babasının yaşı	40 yaş altı	156	70,0
	40 yaş ve üzeri	67	30,0
Annesinin eğitim düzeyi	İlkokul ve ortaokul	58	26,0
	Lise	88	39,5
	Üniversite ve üstü	77	34,5
Babasının eğitim düzeyi	İlkokul ve ortaokul	38	17,0
	Lise	106	47,5
	Üniversite ve üstü	79	35,4
Annesinin çalışma durumu	Çalışmıyor	136	61,0
	Çalışıyor	87	39,0
Babasının mesleği	Memur	51	22,9
	İşçi	94	42,2
	Serbest meslek	30	13,5
	Diğer	48	21,5

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan çocukların %19,3’ünün (n=43) 48-52 aylık, %18,4’ünün (n=41) 52-62 aylık, %29,1’inin (n=65) 63-67 aylık, %33,2’sinin (n=74) 68-72 aylık olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan çocukların %45,7’sini (n=102) kız, %54,3’ünü (n=121) erkek çocukları oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan çocukların %32,3’ü (n=72) tek çocuktur, %57,4’ünün (n=128) bir kardeşi, %10,3’ünün (n=23) iki kardeşi bulunmaktadır. Okul öncesi dönem çocuklarının %55,6’sı (n=124) 0-6 aydır, %18,8’i (n=42) 7-12 aydır, %25,6’sı da (n=57) 12 ay ve daha uzun süredir okul öncesi eğitime devam etmektedir. Çocukların %20,6’sının (n=46) annesinin 30 yaşın altında olduğu, %67,7’sinin (n=151) annesinin 30-39 yaşında, %11,7’sinin (n=26) 40 yaş ve üzerinde olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan çocukların %70,0’inin

(n=156) babasının 40 yaşın altında, %30'unun (n=67) 40 yaş ve üzerinde olduğu belirlenmiştir. Çocukların annelerinin öğrenim düzeyine göre dağılımları incelendiğinde %26,0'sının (n=58) ilköğretim, %39,5'inin (n=88) lise, %34,5'inin (n=77) üniversite ve üstü mezuniyete sahip olduğu tespit edilmiştir. Okul öncesi dönem çocuklarının %17,0'sinin (n=38) babasının ilköğretim, %47,5'inin (n=106) lise, %35,4'ünün (n=79) üniversite ve üstü mezuniyete sahip oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan çocukların %61,0'inin (n=136) annesinin ev hanımı olduğu, çalışmadığı; %39,0'unun ise (n=87) annesinin çalıştığı belirlenmiştir. Çocukların %22,9'unun (n=51) babasının memur olduğu, %42,2'sinin (n=94) işçi olduğu, %13,5'inin (n=30) serbest meslekle uğraştığı, %21,5'inin (n=48) diğer mesleklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların verileri Kişisel Bilgi Formu ve Okul Öncesi Rekabet Ölçeği ile toplanmıştır.

Kişisel bilgi formu. Çocukların yaşına, cinsiyetine, kardeş sayısına, okul öncesi eğitim kurumuna devam etme süresine, anne ve babasının yaşına, anne ve babasının öğrenim durumuna, anne ve babasının mesleklerine ilişkin bilgilerin elde edilmesi amacıyla Kişisel Bilgi Formu hazırlanmıştır. Kişisel Bilgi Formu çocukların öğretmenleri tarafından doldurulmuştur.

Okul öncesi rekabet ölçeği. Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların rekabet stillerinin belirlenmesi amacıyla Paquette ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen, Uyanık Balat, Akman ve Arslan Çiftçi (2017) tarafından Türkçeye uyarlanması gerçekleştirilen Okul Öncesi Rekabet Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte üç boyutta toplanan 17 madde yer almaktadır. Ölçekte yer alan boyutlar "başkalarına odaklı rekabet, göreve yönelik rekabet, baskınlığın korunumu hiyerarşisi" dir. Maddeler 6'lı Likert tipinde derecelendirilmiştir. Ölçekte olumsuz ifade içeren madde bulunmamaktadır.

Ölçeğin Türkçeye uyarlanma sürecinde ölçek maddeleri önce Türkçeye çevrilmiş, ardından geri-çeviri yöntemiyle İngilizceye çevrilerek ifadelerde düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Altı öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda çevirisi tamamlanan ölçeğin hem Türkçe hem de orijinali 33 kişiye uygulanmıştır. Dilsel eşdeğerlik kapsamında maddeler bazında hesaplanan korelasyon katsayılarının 0,85 ile 0,97 arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçeğin geçerlik-güvenirlik çalışması İstanbul ilinde okul öncesi öğretim kurumuna devam eden 48-72 aylık 208 çocukla gerçekleştirilmiştir. Çocuklardan elde edilen cevaplar doğrultusunda öncelikle düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları hesaplanmış ve sonuçların 0,68 ile 0,90 arasında değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir. %27'lik alt-üst grup karşılaştırmaları sonucunda tüm maddelerin anlamlı t değerlerine sahip olduğu saptanmıştır. Çocuklardan elde edilen cevaplar doğrultusunda üç boyutlu 17 maddelik ölçek yapısına yönelik doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Analiz sonrasında her bir maddenin ait olduğu boyutta anlamlı t değerlerine sahip olduğu, başka bir anlatımla boyutuna anlamlı bir açıklık getirdiği belirlenmiştir. Maddelerin faktör yük değerlerinin 0,66 ile 0,92 arasında değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir. Model-veri uyum değerleri de ölçeğin Türk kültürüne orijinal yapısında uyarlandığını göstermiştir ($\chi^2/sd=3,01$; RMSEA=0,099; SRMR=0,08; CFI=0,97; NNFI=0,97; NFI=0,96). Ölçek maddelerin verilen cevapların güvenilirliğini belirlemek

amacıyla öncelikle iç tutarlık Cronbach alfa katsayısı hesaplanmış ve birinci boyut için 0,96; ikinci boyut için 0,92; üçüncü boyut için 0,91 olarak bulunmuştur. Ardından ölçek 47 çocuk için yeniden doldurtularak test-tekrar güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Test-tekrar test katsayısı birinci boyut için 0,95; ikinci boyut için 0,92; üçüncü boyut için 0,85 olarak hesaplanmıştır (Uyanık Balat ve diğerleri, 2017).

Bu araştırma kapsamında 223 okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 48-72 aylık çocuk için ölçek öğretmenler tarafından doldurulmuştur. Çocuklar için elde edilen cevapların güvenilirliğini tespit etmek amacıyla Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Başkalarına odaklı rekabet boyutu için güvenilirlik katsayısı 0,894; göreve yönelik rekabet için 0,721; baskınlığın korunumu hiyerarşisi için 0,785 olarak hesaplanmıştır. Başka bir anlatımla araştırmaya katılan çocuklar için elde edilen verilerin güvenilirliği yüksektir.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesi aşamasında ilk olarak veri seti üzerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında öncelikle veriler, SPSS 23.0 programına aktarılmış; eksik/hatalı veri girişi olup olmadığı kontrol edilmiştir. Veri setinde eksik veri girişi olduğu belirlenen altı gözlem veri setinden çıkarılmıştır. Ardından ölçekte yer alan boyutlar bazında toplam puanlar hesaplanmıştır.

Hesaplanan toplam puanlar için z istatistiğinden yararlanılarak tek değişkenli uç değer incelemesi yapılmış ve veri setinde uç değer özelliği gösteren veri olmadığı, tüm gözlemlerin z değerlerinin ± 3 aralığında yer aldığı belirlenmiştir. Verilerin dağılım şekillerinin tespit edilmesi amacıyla puanların basıklık ve çarpıklık katsayıları hesaplanmış, histogram grafikleri çizilmiştir. Sonuçlar Tablo 2 ve Şekil 1'de gösterilmiştir.

Tablo 2

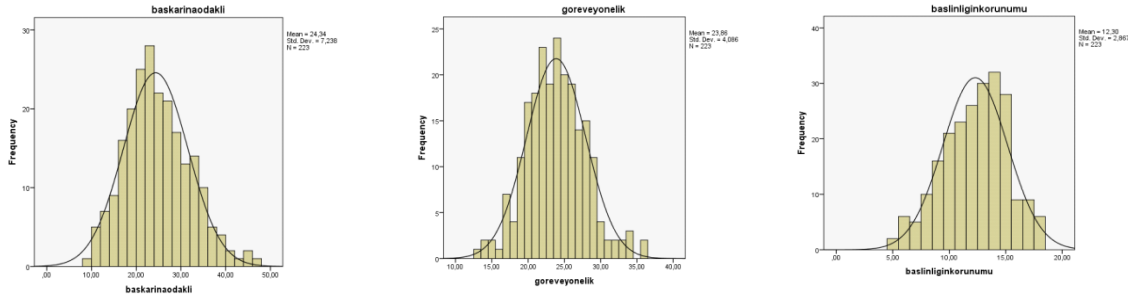
Okul Öncesi Rekabet Ölçeğine İlişkin Hesaplanan Çarpıklık ve Basıklık Katsayıları

Alt boyutlar	N	Çarpıklık	SE	Basıklık	SE
Başkalarına odaklı rekabet	223	0,395	0,163	0,024	0,324
Göreve yönelik rekabet	223	0,213	0,163	0,333	0,324
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	223	-0,286	0,163	-0,355	0,324

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan çocukların rekabet puanlarının çarpıklık ve basıklık katsayıları ± 1 arasında değer almaktadır. Büyüköztürk (2017), çarpıklık ve basıklık katsayısının ± 1 olmasının, verilerin normal dağılımdan aşırı bir sapma göstermediğine işaret ettiğini ifade etmektedir.

Puanların dağılımına yönelik ayrıca histogram grafikleri çizilmiş ve sonuçlar Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1'de yer alan grafikler incelendiğinde rekabet ölçeğinden alınan puanların normal dağılım gösterdikleri belirlenmiştir.

Başkalarına odaklı rekabet

Göreve yönelik rekabet

Baskınlığın korunumu hiyerarşisi

Şekil 1. Puanların dağılımına yönelik ayrıca histogram grafikleri

Veri dağılımı incelemesinin ardından araştırmanın problemleri doğrultusunda hesaplamalar gerçekleştirilmiştir. Okul öncesi dönem çocuklarının rekabet stillerinin tespit edilmesi amacıyla boyutlar bazında betimsel istatistikler (minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma) hesaplanmıştır. Ardından çocukların demografik özelliklerine göre rekabet stillerinin anlamlı bir değişim gösterip göstermediğinin incelenmesi amacıyla fark istatistikleri hesaplanmıştır. Hesaplamalarda her bir demografik özellik için testlerin varsayımları incelenmesi doğrultusunda parametrik ve non-parametrik testler hesaplanmıştır. Fark testlerinin yorumlanmasında sonuçların p anlamlılık değeri 0,05 olarak kabul edilmiştir. Farklılığı belirlemek için veri normal dağılmış ama varyansları homojense Tukey, varyansları homojen değilse Tamhane testi kullanılmıştır.

Bulgular

Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların rekabet stilleri

Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 48-72 aylık çocukların rekabet stillerinin tespit edilmesi amacıyla betimsel istatistikler hesaplanmış, sonuçlar Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Rekabet Stillerine Yönelik Hesaplanan Betimsel İstatistikler

Rekabet stilleri	N	En düşük	En yüksek	$\bar{X}$	S_x
Başkalarına odaklı rekabet	223	9,00	46,00	24,34	7,24
Göreve yönelik rekabet	223	13,00	36,00	23,86	4,09
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	223	5,00	18,00	12,30	2,87

Tablo 3'te yer alan bilgiler incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının başkalarına odaklı rekabet boyutuna ait sekiz maddeden almış oldukları puanların 9,00 ile 46,00 arasında değişiklik gösterdiği görülmektedir. Başkalarına odaklı rekabet maddelerinden almış oldukları puanların ortalaması 24,34 ($\pm 7,24$) olarak hesaplanmıştır. Çocukların göreve yönelik rekabet stillerini belirlemeye yönelik altı maddeden almış oldukları puanların 13,00 ile 36,00 arasında değişiklik gösterdiği, ortalamasının 23,86 ($\pm 4,09$) olarak hesaplandığı belirlenmiştir. Araştırmaya katılan çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisine yönelik rekabet stillerini ölçmeye yönelik üç maddedeki puanlarının 5,00 ile 18,00 arasında değişiklik gösterdiği, ortalamasının 12,30 ($\pm 2,87$) olarak hesaplandığı ortaya konulmuştur.

Okul öncesi rekabet ölçeğindeki rekabet stilleri alt boyutlarındaki madde sayıları farklı olduğu için karşılaştırma amacıyla her bir alt boyuttaki ortalama puan, ait olduğu boyuttaki madde sayısına oranlanarak 1-5 ranjında ölçekleme yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Rekabet Stillere Yönelik Hesaplanan Betimsel İstatistikler (1-5 Ranjında)

Rekabet stilleri	N	Madde sayısı (k)	$\bar{X}$	$\bar{X}/k$
Başkalarına odaklı rekabet	223	8	24,34	3,0
Göreve yönelik rekabet	223	6	23,86	4,0
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	223	3	12,30	4,1

Tablo 4 incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının rekabet olarak en çok baskınlığın korunumu hiyerarşisi stiline sahip olduğu, ardından göreve yönelik rekabet stiline sahip oldukları görülmektedir. Çocukların en düşük rekabet stili puan ortalamalarının başkalarına odaklı rekabete ait olduğu belirlenmiştir.

Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların rekabet stillerinin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterme durumu

Araştırmaya katılan çocukların demografik özelliklerine göre rekabet stillerine ilişkin fark istatistikleri hesaplanmış, sonuçlar Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Yaşlarına Göre Rekabet Stillere Yönelik Hesaplanan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Yaş	N	$\bar{X}$	S_x	Levene	F	p
Başkalarına odaklı rekabet	48-52 ay	43	22,26	7,34	0,751 (p>0,05)	2,288	0,079
	52-62 ay	41	23,37	7,20			
	63-67 ay	65	25,51	6,59			
	68-72 ay	74	25,07	7,55			
Göreve yönelik rekabet	48-52 ay	43	22,67	4,43	0,822 (p>0,05)	6,939	0,000*
	52-62 ay	41	22,15	3,32			
	63-67 ay	65	24,20	3,75			
	68-72 ay	74	25,20	4,08			
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	48-52 ay	43	10,63	3,06	1,030 (p>0,05)	7,687	0,000*
	52-62 ay	41	12,02	2,71			
	63-67 ay	65	12,97	2,52			
	68-72 ay	74	12,84	2,76			

*p<0,05

Tablo 5’te yer alan bilgiler incelendiğinde okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların yaşlarına göre başkalarına odaklı rekabet stillerinin anlamlı bir değişiklik göstermediği belirlenmiştir ($F_{(2,222)}=2,288$; $p>0,05$). Bununla beraber çocukların göreve yönelik rekabet stilleri ($F_{(2,222)}=6,939$; $p<0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisinin ($F_{(2,222)}=7,687$; $p<0,05$) yaşlarına göre anlamlı değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir. Farklılığı belirlemek amacıyla hesaplanan çoklu

karşılaştırma Tukey testi hesaplanmıştır. Hesaplama sonucunda 68-72 aylık çocukların göreve yönelik rekabet stillerinin; 48-52 aylık çocuklardan ve 52-62 aylık çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda 48-52 aylık çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisine yönelik puanlarının 63-67 aylık çocuklardan ve 68-72 aylık çocuklardan anlamlı bir şekilde daha düşük olduğu saptanmıştır.

Tablo 6

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Cinsiyetlerine Göre Rekabet Stilllerine Yönelik Hesaplanan İlişkisiz Ölçümlerde T Testi Sonuçları

Rekabet stilleri	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S _x	sd	t	p
Başkalarına odaklı rekabet	Kız	102	23,35	6,99	221	1,882	0,061
	Erkek	121	25,17	7,37			
Göreve yönelik rekabet	Kız	102	23,95	3,72	221	0,301	0,763
	Erkek	121	23,79	4,38			
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	Kız	102	12,13	2,99	221	0,827	0,409
	Erkek	121	12,45	2,77			

*p<0,05

Tablo 6 incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının cinsiyetlerine göre başkalarına odaklı rekabet stillerinin ($t_{(221)}=1,882$; $p>0,05$), göreve yönelik rekabet stillerinin ($t_{(221)}=0,301$; $p>0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisinin ($t_{(221)}=0,827$; $p>0,05$) anlamlı değişiklikler göstermediği belirlenmiştir.

Tablo 7

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Kardeş Sayılarına Göre Rekabet Stilllerine Yönelik Hesaplanan Kruskal Wallis-H Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Kardeş sayısı	N	$\bar{X}$	S _x	Sıra $\bar{X}$	X ²	p
Başkalarına odaklı rekabet	Tek çocuk	72	24,94	7,42	115,51	0,335	0,846
	Bir kardeşi var	128	24,01	6,97	110,02		
	İki kardeşi var	23	24,30	8,27	112,04		
Göreve yönelik rekabet	Tek çocuk	72	23,67	3,86	107,11	4,601	0,100
	Bir kardeşi var	128	24,18	4,12	118,76		
	İki kardeşi var	23	22,70	4,53	89,67		
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	Tek çocuk	72	12,28	2,43	110,93	0,495	0,781
	Bir kardeşi var	128	12,37	3,02	114,02		
	İki kardeşi var	23	12,00	3,34	104,11		

Tablo 7 incelendiğinde, okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların kardeş sayılarına göre başkalarına odaklı rekabet ($X^2_{(2)}=0,335$; $p>0,05$), göreve yönelik rekabet ($X^2_{(2)}=4,601$; $p>0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisi ($X^2_{(2)}=0,495$; $p>0,05$) puanlarının anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Tablo 8’de görüldüğü gibi okul öncesi dönem çocuklarının başkalarına odaklı rekabet stilleri okul öncesi eğitim kurumuna devam etme sürelerine göre anlamlı bir değişiklik göstermemektedir ($X^2_{(2)}=0,103$; $p>0,05$). Bununla beraber çocukların göreve yönelik rekabet ($X^2_{(2)}=16,499$; $p>0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisi

($X^2_{(2)}=17,835$; $p>0,05$) puanları okul öncesi eğitim kurumuna devam etme sürelerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Veri normal dağılmış ama varyansları homojen olmadığından Tamhane testi kullanılmıştır. Farklılığın tespiti için hesaplanan Tamhane's testi sonucunda çocukların okula devam süreleri artış gösterdikçe göreve yönelik rekabetlerinin ve baskınlığın korunumu hiyerarşisinin de artış gösterdiği tespit edilmiştir.

Tablo 8

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Okula Devam Sürelerine Göre Rekabet Stillere Yönelik Hesaplanan Kruskal Wallis-H Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Okula devam süresi	N	$\bar{X}$	S_x	Sıra $\bar{X}$	X^2	p
Başkalarına odaklı rekabet	0-6 ay	124	24,25	7,33	112,06	0,103	0,950
	7-12 ay	42	24,43	5,82	114,33		
	12 ay üzeri	57	24,47	8,05	110,14		
Göreve yönelik rekabet	0-6 ay	124	22,17	2,84	84,71	16,499	0,000*
	7-12 ay	42	23,68	3,91	109,64		
	12 ay üzeri	57	25,51	4,66	137,24		
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	0-6 ay	124	11,05	2,11	79,93	17,835	0,000*
	7-12 ay	42	12,24	2,98	112,29		
	12 ay üzeri	57	13,35	2,75	135,01		

* $p<0,05$

Tablo 9

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Annesinin Yaşına Göre Rekabet Stillere Yönelik Hesaplanan Kruskal Wallis-H Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Annesinin yaşı	N	$\bar{X}$	S_x	Sıra $\bar{X}$	X^2	p
Başkalarına odaklı rekabet	30 yaş altı	46	22,91	8,24	95,49	4,598	0,100
	30-39 yaş	151	24,94	7,21	118,08		
	40 yaş ve üzeri	26	23,38	4,90	105,88		
Göreve yönelik rekabet	30 yaş altı	46	22,98	4,17	101,82	2,264	0,322
	30-39 yaş	151	24,15	3,95	116,45		
	40 yaş ve üzeri	26	23,73	4,62	104,15		
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	30 yaş altı	46	11,80	2,77	99,26	3,697	0,157
	30-39 yaş	151	12,31	2,99	112,93		
	40 yaş ve üzeri	26	13,12	2,08	129,12		

Tablo 9'daki bilgiler incelendiğinde okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların annelerinin yaşına göre başkalarına odaklı rekabet ($X^2_{(2)}=4,598$; $p>0,05$), göreve yönelik rekabet ($X^2_{(2)}=2,264$; $p>0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisi ($X^2_{(2)}=3,697$; $p>0,05$) puanlarının anlamlı bir değişiklik göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 10 incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının babalarının yaşına göre başkalarına odaklı rekabet stillerinin ($t_{(221)}=0,561$; $p>0,05$), göreve yönelik rekabet stillerinin ($t_{(221)}=0,381$; $p>0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisinin ($t_{(221)}=1,179$; $p>0,05$) anlamlı değişiklikler göstermediği belirlenmiştir.

Tablo 10

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Babalarının Yaşlarına Göre Rekabet Stillerine Yönelik Hesaplanan İlişkisiz Ölçümlerde t Testi Sonuçları

Rekabet stilleri	Babasının yaşı	N	$\bar{X}$	S _x	sd	t	p
Başkalarına odaklı rekabet	40 yaş altı	156	24,52	7,01			
	40 yaş ve üzeri	67	23,93	7,78	221	0,561	0,575
Göreve yönelik rekabet	40 yaş altı	156	23,93	4,22			
	40 yaş ve üzeri	67	23,70	3,79	221	0,381	0,703
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	40 yaş altı	156	12,45	2,74			
	40 yaş ve üzeri	67	11,96	3,13	221	1,179	0,239

Tablo 11

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Annesinin Öğrenim Düzeyine Göre Rekabet Stillerine Yönelik Hesaplanan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Anne öğrenim düzeyi	N	$\bar{X}$	S _x	Levene	F	p
Başkalarına odaklı rekabet	İlköğretim	58	25,40	7,01	2,269 (p>0,05)	1,616	0,201
	Lise	88	24,63	6,40			
	Üniversite ve üstü	77	23,22	8,19			
Göreve yönelik rekabet	İlköğretim	58	23,53	4,16	0,145 (p>0,05)	0,297	0,744
	Lise	88	24,07	3,87			
	Üniversite ve üstü	77	23,87	4,30			
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	İlköğretim	58	12,90	2,47	2,743 (p>0,05)	6,300	0,002*
	Lise	88	12,70	2,67			
	Üniversite ve üstü	77	11,39	3,15			

*p<0,05

Tablo 11'deki bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan çocukların annelerinin öğrenim düzeyine göre başkalarına odaklı rekabet ($F_{(2,222)}=1,616$; $p>0,05$) ve göreve yönelik rekabet ($F_{(2,222)}=0,297$; $p>0,05$) puanlarının anlamlı bir değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisine yönelik puanlarının annelerinin öğrenim düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($F_{(2,222)}=6,300$; $p<0,05$). Farklılığın tespiti için hesaplanan Tukey testi sonucunda annesi üniversite ve üstü mezuniyete sahip çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisi düzeylerinin; annesi ilköğretim ve lise mezunu çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 12'deki bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan çocukların babalarının öğrenim düzeyine göre göreve yönelik rekabet ($F_{(2,222)}=0,474$; $p>0,05$) puanlarının anlamlı bir değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Bununla beraber okul öncesi dönem çocuklarının başkalarına odaklı rekabet ($F_{(2,222)}=4,105$; $p<0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisine yönelik puanlarının ($F_{(2,222)}=5,403$; $p<0,05$) babalarının öğrenim düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Farklılığın tespiti için hesaplanan Tukey testi sonucunda babası ilköğretim (ilkokul-ortaokul) mezunu olan çocukların başkalarına odaklı rekabetlerinin; babası lise ve babası üniversite ve üstü mezunu olan çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde babası ilköğretim mezunu olan çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisi düzeylerinin; babası üniversite ve üstü mezuniyete sahip çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 12

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Babasının Öğrenim Düzeyine Göre Rekabet Stilllerine Yönelik Hesaplanan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Baba öğrenim düzeyi	N	$\bar{X}$	S_x	Levene	F	p
Başkalarına odaklı rekabet	İlköğretim	38	27,34	7,17	1,221 (p>0,05)	4,105	0,018*
	Lise	106	23,88	6,75			
	Üniversite ve üstü	79	23,52	7,62			
Göreve yönelik rekabet	İlköğretim	38	23,42	4,23	0,390 (p>0,05)	0,474	0,623
	Lise	106	23,78	3,80			
	Üniversite ve üstü	79	24,18	4,40			
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	İlköğretim	38	13,42	2,30	2,794 (p>0,05)	5,403	0,005*
	Lise	106	12,41	2,80			
	Üniversite ve üstü	79	11,62	3,04			

*p<0,05

Tablo 13 incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının annelerinin çalışma durumuna göre başkalarına odaklı rekabet stillerinin ($t_{(221)}=0,372$; $p>0,05$) ve göreve yönelik rekabet stillerinin ($t_{(221)}=1,821$; $p>0,05$) anlamlı bir değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Çocukların annelerinin çalışma durumuna göre baskınlığın korunumu hiyerarşisinin anlamlı bir değişiklik gösterdiği saptanmıştır ($t_{(221)}=1,983$; $p<0,05$). Ortalama puanlar incelendiğinde annesi çalışmayan çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisinin, annesi çalışan çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 13

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Annelerinin Çalışma Durumuna Göre Rekabet Stilllerine Yönelik Hesaplanan İlişkisiz Ölçümlerde T Testi Sonuçları

Rekabet stilleri	Anne çalışma durumu	N	$\bar{X}$	S_x	sd	t	p
Başkalarına odaklı rekabet	Çalışmıyor	136	24,49	7,27	221	0,372	0,710
	Çalışıyor	87	24,11	7,22			
Göreve yönelik rekabet	Çalışmıyor	136	24,26	4,01	221	1,821	0,070
	Çalışıyor	87	23,24	4,15			
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	Çalışmıyor	136	12,60	2,82	221	1,983	0,049*
	Çalışıyor	87	11,83	2,89			

*p<0,05

Tablo 14 incelendiğinde okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların başkalarına odaklı rekabet ($F_{(2,222)}=0,818$; $p>0,05$), göreve yönelik rekabet ($F_{(2,222)}=1,091$; $p>0,05$) ve baskınlığın korunumu hiyerarşisinin ($F_{(2,222)}=1,457$; $p>0,05$) babalarının mesleğine göre anlamlı bir değişiklik göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 14

Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocukların Babasının Mesleğine Göre Rekabet Stillerine Yönelik Hesaplanan Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Rekabet stilleri	Babasının mesleği	N	$\bar{X}$	S _x	Levene	F	p
Başkalarına odaklı rekabet	Memur	51	23,98	8,07	2,751 (p>0,05)	0,818	0,485
	İşçi	94	24,09	5,83			
	Serbest meslek	30	26,27	6,84			
	Diğer	48	24,02	8,91			
Göreve yönelik rekabet	Memur	51	24,75	4,22	0,533 (p>0,05)	1,091	0,354
	İşçi	94	23,57	3,80			
	Serbest meslek	30	23,87	4,10			
	Diğer	48	23,48	4,45			
Baskınlığın korunumu hiyerarşisi	Memur	51	11,94	3,20	1,457 (p>0,05)	1,170	0,322
	İşçi	94	12,19	2,55			
	Serbest meslek	30	13,13	3,25			
	Diğer	48	12,38	2,83			

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 48-72 aylık çocukların rekabet stillerinin ortaya konulması amacıyla yapılan araştırmada, çocukların rekabet stilleri bazı sosyo-demografik özellikler açısından da incelenmiştir. Araştırma sonucunda çocukların rekabet stillerine bakıldığında çocukların en fazla baskınlığın korunumu hiyerarşisi stiline, ikinci olarak ise göreve yönelik rekabet stiline sahip oldukları tespit edilmiştir. Çocukların en düşük rekabet stili puan ortalamaları, başkalarına odaklı rekabet olarak belirlenmiştir. Paquette ve arkadaşları (2013), 36-71 ay aralığındaki 780 çocuk üzerinde gerçekleştirdikleri araştırmasında benzer şekilde çocukların en fazla baskınlığın korunumu hiyerarşisi, ardından da göreve yönelik rekabet stillerini gösterme eğiliminde oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmada üç rekabet stiline de çocuklarda görülmüş olması, çocukların bu rekabet stilleri üzerinde değerlendirilebileceğini göstermektedir. Öğretmenlerin yapacakları bu değerlendirmelerle rekabet davranışlarına karşı eğitim programlarında öğrenmeyi kolaylaştıracak yaklaşımlar geliştirmeleri mümkün olacaktır (Tsiakara ve Digelidis, 2014).

Araştırmada çocukların cinsiyetinin rekabet stillerine etki etmediği görülmüştür. Benzer şekilde Uyanık Balat, Akman ve Arslan Çiftçi'nin (2017) okul öncesi kurumuna devam eden 208 çocuğun rekabet stillerini inceledikleri araştırmada, cinsiyet üzerine anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Buna karşın Tassi ve Schneider'in (1997) araştırmasında erkek çocukların kızlara göre daha fazla göreve yönelik rekabet davranışına sahip olduğunu belirlerken, Paquette ve arkadaşları (2013) kızların erkeklerden daha fazla rekabete girdikleri sonucuna ulaşmışlardır. Cinsiyet değişkeni üzerine elde edilen farklı sonuçların kültürler arası farklılıktan kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Çocukların yaşına göre rekabet stillerine bakıldığında, çocukların yaşları arttıkça göreve yönelik rekabet ve baskınlığın korunumu hiyerarşisi rekabet stilleri puanlarında artış olduğu görülmüştür. Başkalarına karşı rekabet stiline ise en yüksek değer en küçük yaş grubu olan 48-52 aylık çocuklarda görülmüştür. Uyanık Balat ve arkadaşlarının (2017) araştırmasında göreve yönelik rekabet davranış

oranının yaş arttıkça artış gösterdiği sonucu, araştırmanın sonucunu desteklemektedir. Benzer şekilde yapılan araştırmalar çocuklarda yaş arttıkça rekabet eğiliminin arttığını göstermektedir (Paquette ve diğ., 2013; Toda, Shinotsuka, McClintock ve Steck, 1978).

Çocukların okula devam süreleri artış gösterdikçe göreve yönelik rekabetleri ve baskınlığın korunumu hiyerarşisi ortalamalarının artış gösterdiği tespit edilmiştir. Kapıkıran İvrendi ve Adak (2006) araştırmalarında çocukların okula devam süreleri arttıkça sosyal beceri davranışlarında da olumlu yönde gelişme olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda çocukların rekabet stillerinde de olumlu yönde bir değişim olması beklenmektedir. Araştırmalarda ortaya konan başkalarına yönelik rekabet stili ile saldırganlık davranışı arasındaki pozitif yönde ilişki (Paquette ve diğ., 2013; Tassi ve Schneider, 1997) göz önünde bulundurulduğunda, çocukların okula devam süreleri arttıkça saldırgan davranışlarında da azalma olduğu söylenebilmektedir. Ayrıca rekabet stili olarak kişiler arası çatışmayı en aza indiren baskınlığın korunumu hiyerarşisi (Paquette, 1994) rekabet stili davranışının artması, olumlu yönde değerlendirilebilir.

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında çocukların rekabet stillerinin anne ve babanın öğrenim düzeyleri ile annenin çalışma durumuna göre farklılık gösterdiği görülmüştür. Ebeveyn ile çocuk arasındaki ilişki, çocuğun kişilik gelişiminde oldukça önemlidir (Burger, 2006). Çocuğun davranışları anne ve babanın tutumları üzerine şekillenmektedir (Tabak, 2007). Anne/baba ile çocuk arasındaki etkileşim, çocuğun davranış sorunlarının da ortaya çıkmasında önemli bir etkidir (Arı, 2005; Başal, 2012; Derman ve Başal, 2013; Kandır, 2000). Anne ve babanın çocuğa kurallar koyması, rehberlik yapması çocukların doğru ve yanlış olan davranışları ayırt etmesini sağlamaktadır (Furstenberg, 1995). Anne baba yanlış davranışı pekiştirdiğinde ise saldırgan davranışları ortaya çıkabilmektedir (Başal, 2012). Özellikle babalar çocuklardaki saldırganlık davranışının gelişiminde oldukça etkili görülmektedir (Paquette, 2004). Anne babaların tutumları çocukların rekabet davranışlarının da şekillenmesini sağlamaktadır (Bugental ve diğ., 1997). Öğrenim düzeyleri yükselen anne ve babalar çocuklarını daha destekleyici bir tutum sergilemektedirler (Bronstein ve Zlotnik, 2008). Yapılan araştırmalarda anne babaların çocuğuna karşı destekleyici tutumları ile çocukların birbirleri arasındaki işbirliği davranışı arasında pozitif yönde ilişki olduğu görülmüştür (Landry, Smith, ve Swank, 2006; Lengua, Honorado ve Bush, 2007). Anne-babaların öğrenim düzeyinin çocuğunu destekleyici davranışları üzerinde olumlu etkisi olmaktadır (Tuzgöl, 2016). Araştırmada annesi üniversite ve üstü mezuniyete sahip çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisi ve babası ilköğretim (ilkokul-ortaokul) mezunu olan çocukların başkalarına odaklı rekabetlerinin diğer gruplardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Dolayısıyla anne ve babanın öğrenim seviyesindeki artışın, saldırganlık ile arasında ilişki bulunan başkalarına karşı rekabet (Paquette ve diğ., 2013; Tassi ve Schneider, 1997) davranışında azalmayı sağladığı görülmektedir. Ayrıca annesi çalışmayan çocukların baskınlığın korunumu hiyerarşisinin, annesi çalışan çocuklardan anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır. Anne çocuk arasındaki ilişki, çocuğun sosyalleşmesinde ve davranış çeşitlerinin yerleşmesinde önemli rol oynamaktadır (Turan, 2004). Annesi çalışmayan çocukların anneleriyle daha fazla zaman geçirdikleri düşünüldüğünde, aralarında

oluşan olumlu ilişkinin, onların rekabet stilleri üzerine de etki gösterdiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocukların rekabet stillerini ve bu rekabet stillerinin bazı sosyo-demografik özelliklere göre değişimini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada, çocukların yüksek düzeyde baskınlığın korunumu hiyerarşisi rekabet stilini kullandıkları, yaş, okula devam süreleri ve anne ve babanın öğrenim düzeyi arttıkça başkalarına odaklı rekabet stili davranışında azalma olduğu, annenin çalışmama durumunda da benzer şekilde başkalarına odaklı rekabet stili davranışında azalma olduğu, çocukların cinsiyet, kardeş sayısı ve anne babanın yaş değişkenlerinin çocuklardaki rekabet davranışları üzerinde anlamlı farklılık oluşturmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmanın, okul öncesi dönemdeki çocukların rekabet stillerini değerlendirme konusunda alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmada sadece okul öncesi öğretmenlerinin çocukların rekabet stillerini değerlendirmiş olması araştırmanın sınırlılıklarındandır. Bu nedenle çocukların rekabet stillerinin farklı örneklem üzerinde gözlem yönteminin de kullanılarak belirlenmesi önerilmektedir. Ayrıca çocukların rekabet stillerindeki yaş ve okula devam sürelerine göre değişiminin daha iyi anlaşılabilmesi için uzunlamasına araştırmaların yapılması, çocukların kardeş sayısı ve anne babaların özelliklerinin çocuğun rekabet stilleri üzerindeki etkisini daha iyi anlama için ailelerin demografik özellikleriyle birlikte tutumlarının da görüşme ve gözlem yöntemleri kullanılarak araştırılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Arı, R. (2005). *Gelişim ve öğrenme*. Ankara: Nobel.
- Başal, H. A. (2012). *Gelişim ve psikoloji: Nasıl mutlu ve başarılı bir çocuk yetiştirebilirim?* Bursa: Ekin.
- Benenson, J. F., Nicholson, C., Waite, A., Roy, R., Simpson, A. (2001). The influence of group size on children's competitive behavior. *Child development*, 72(3), 921-928. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00324>
- Bornstein, M. H. and Zlotnik, D. (2008). Parenting styles and their effects. En M. M. Haith y J. B. Benson (Eds.), *Encyclopedia of infant and early childhood development* (vol. 2, 496-509). Oxford: Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-012370877-9.00118-3>
- Bugental, D. B., Lyon, J. E., Krantz, J., Cortez, V. (1997). Who's the boss? Differential accessibility of dominance ideation in parent-child relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(6), 1297-1309. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.72.6.1297>
- Burger, J. M. (2006). *Kişilik*, İ. D. Erguvan-Sarıoğlu (Çev.), İstanbul: Kaknüs.
- Charlesworth, W. R. (1996). Co-operation and competition: Contributions to an evolutionary and developmental model. *International Journal of Behavioral Development*, 19(1), 25-38. <https://doi.org/10.1177/016502549601900103>
- Çağdaş, A., Seçer, Z. (2002). *Çocuk ve ergende sosyal ve ahlak gelişimi*. İstanbul: Nobel.
- Derman, M. T., Başal, H. A. (2013). Okulöncesi çocuklarında gözlenen davranış problemleri ile ailelerinin anne-baba tutumları arasındaki ilişki. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 115-144.

- Flanders, J. L., Herman, K. N., Paquette, D. (2013). Rough-and-tumble play and the cooperation-competition dilemma: Evolutionary and developmental perspectives on the development of social competence. In D. Narvaez, J. Panksepp, A. N. Schore, and T. R. Gleason (Eds.), *Evolution, early experience and human development* (pp. 371-387). New York, NY: Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199755059.003.0023>
- Furstenberg, F. F., Jr. (1995). Fathering in the inner city: Paternal participation and public policy. In W. Marsiglio (Ed.), *Research on men and masculinities series, 7. Fatherhood: Contemporary theory, research, and social policy* (pp. 119-147). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc.
<https://doi.org/10.4135/9781483327242.n7>
- Giota, J. (2010). Multidimensional and hierarchical assessment of adolescents' motivation in school. *Scandinavian Journal of Educational Research, 54*(1), 83-97.
<https://doi.org/10.1080/00313830903488486>
- Green, V. A., Cillessen, A. H., Berthelsen, D., Irving, K., and Catherwood, D. (2003). The effect of gender context on children's social behavior in a limited resource situation: An observational study. *Social Development, 12*(4), 586-604.
<https://doi.org/10.1111/1467-9507.00250>
- Griffin-Pierson, S. (1990). The competitiveness questionnaire: A measure of two components of competitiveness. *Measurement and evaluation in counseling and development, 23*(3), 108-115. <https://doi.org/10.1037/t06562-000>
- Harackiewicz, J. M., Barron, K. E., Pintrich, P. R., Elliot A. J., Thrash, T. M. (2002). Revision of achievement goal theory: Necessary and illuminating. *Journal of Educational Psychology, 94*, 638-654. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.94.3.638>
- Kandır, A. (2000). Öğretmenlerin beş-altı yaş çocuklarında görülen davranış problemlerine ilişkin bilgi ve tutumları. *Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Dergisi, 2*(1), 42-50.
- Kandır, A., Alpan, U. Y. (2008). Okul öncesi dönemde sosyal-duygusal gelişime anne-baba davranışlarının etkisi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 14*(14), 33-38.
- Kapıkıran, N C., İvrendi, A, B., ve Adak, A. (2006). Okul öncesi çocukların sosyal becerileri: Durum saptaması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 19*(1), 20-28.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Landry, S. H., Smith, K. E., Swank, P. R. (2006). Responsive parenting: Establishing early foundations for social communication, and independent problem-solving skills. *Developmental Psychology, 42*, 627-642.
- La Freniere, P. J., Charlesworth, W. R. (1987). Effects of friendship and dominance status on preschooler's resource utilization in a cooperative/competitive situation. *International Journal of Behavioral Development, 10*(3), 345-358.
<https://doi.org/10.1177/016502548701000305>
- Lengua, L. J., Honorado, E., Bush, N. R. (2007). Contextual risk and parenting as predictors of effortful control and social competence in preschool children. *Journal of Applied Developmental Psychology, 28*, 40-55.
<https://doi.org/10.1016/j.appdev.2006.10.001>

- McClelland, M. M., Morrison, F.J. (2003). The emergence of learning-related social skills in preschool children. *Early Childhood Research Quarterly*, 18, 206-224. [https://doi.org/10.1016/S0885-2006\(03\)00026-7](https://doi.org/10.1016/S0885-2006(03)00026-7)
- Mize, J, Abell, E. (2006). *Teaching social skills to kids who don't have them*. Retrieved 18, 09,2019 from <http://www.ldonline.org/article/14545/>
- Paquette, D. (1994). Fighting and play fighting in captive adolescent chimpanzees. *Aggressive Behavior*, 20(1), 49-65. [https://doi.org/10.1002/1098-2337\(1994\)20:1<49::AID-AB2480200107>3.0.CO;2-C](https://doi.org/10.1002/1098-2337(1994)20:1<49::AID-AB2480200107>3.0.CO;2-C)
- Paquette, D. (2004). Theorizing the father-child relationship: Mechanisms and developmental outcomes. *Human development*, 47(4), 193-219. <https://doi.org/10.1159/000078723>
- Paquette, D., Gagnon, M. N., Bouchard, L., Bigras, M., Schneider, B. H. (2013). A new tool to explore children's social competencies: The preschool competition questionnaire. *Child Development Research*, 2013, 1-10. <https://doi.org/10.1155/2013/390256>
- Ryckman, R. M., Libby, C. R., van den Borne, B., Gold, J. A., Lindner, M. A. (1997). Values of hypercompetitive and personal development competitive individuals. *Journal of personality assessment*, 69(2), 271-283. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6902_2
- Sailor, D. H. (2004). *Supporting children in their home, school, and community*. Boston: Pearson Education, Inc..
- Savin-Williams, R. C. (1979). Dominance hierarchies in groups of early adolescents. *Child development*, 50, 923-935. <https://doi.org/10.2307/1129316>
- Şener, Ş., Karacan, E. (1999). Anne-bebek çocuk etkileşiminde olumlu ve olumsuz özellikler. Aysel Ekşi (Ed.), *Ben hasta değilim*, içinde (s. 35-44). İstanbul: Nobel Yayınevi
- Sheridan, S., Williams, P. (2006). Constructive competition in preschool. *Journal Early Childhood Research*, 4, 291-310. <https://doi.org/10.1177/1476718X06067581>
- Sheridan, S., Williams, P. (2011). Developing individual goals, shared goals, and the goals of others: Dimensions of constructive competition in learning contexts. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 55(2), 145-164. <https://doi.org/10.1080/00313831.2011.554694>
- Shields, D. L., Bredemeier, B. L. (2009). *True competition: A guide to pursuing excellence in sport and society*. Champaign, IL: Human Kinetics. <https://doi.org/10.5040/9781492596011>
- Stipek, D., Recchia, S., McClintic, S., Lewis, M. (1992). Self-evaluation in young children. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 57(1), 1-95. <https://doi.org/10.2307/1166190>
- Strayer, F. F., Trudel, M. (1984). Developmental changes in the nature and function of social dominance among young children. *Ethology and Sociobiology*, 5(4), 279-295. [https://doi.org/10.1016/0162-3095\(84\)90007-4](https://doi.org/10.1016/0162-3095(84)90007-4)
- Tabak, N. (2007). *İlköğretim 1. kademedeki davranış sorunları olan çocukların anne-baba tutumları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Tassi, F., Schneider, B. H. (1997). Task-oriented versus other-referenced competition: Differential implications for children's peer relations. *Journal of Applied Social*

- Psychology*, 27(17), 1557-1580. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.1997.tb01613.x>
- Tassi, F., Schneider, B. H., Richard, J. F. (2001). Competitive behavior at school in relation to social competence and incompetence in middle childhood. *Revue Internationale de Psychologie Sociale*, 14(2), 165-184.
- Toda, M., Shinotsuka, H., McClintock, C. G., Steck, F. J. (1978). Development of competitive behavior as a function of culture, age, and social comparison. *Journal of Personality and Social Psychology*, 36, 825-839. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.36.8.825>
- Tsiakara, A., Digelidis, N. (2012). Ways preschool children aged 4-5 years old express their desire to excel. *European Psychomotricity Journal*, 4, 41-48. <https://doi.org/10.1080/03004430.2013.873035>
- Tsiakara, A., Digelidis, N. (2014). Assessing preschool children's competitive behavior: An observational system. *Early Child Development and Care*, 184(11), 1648-1660.
- Turan, Z. (2004). Ailede ruh sağlığı. Y. Uzuner (Ed.), *Çocukta ruh sağlığı, uyum bozukluğu*. içinde (s.45-56). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Tuzgöl, M. (2016). Ana-baba tutumları farklı lise öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(14), 36-48.
- Uyanık Balat, G., Akman, B., Arslan Çiftçi, H. (2017). Okul Öncesi Rekabet Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(10), 59-71. <https://doi.org/10.16991/INESJOURNAL.1347>
- Weinberger, N., Stein, K. (2008). Early competitive game playing in same-and mixed-gender peer groups. *Merrill-Palmer Quarterly*, 54(4), 499-514. <https://doi.org/10.1353/mpq.0.0006>
- Yağlı, A. (2013). Çocuğun eğitiminde ve sosyal gelişiminde çizgi filmlerin rolü: Caillou ve Pepee örneği. *Turkish Studies*, 8(10), 707-719. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.5965>

Summary

Introduction

The competitive behavior that arises with the urge to be better than the others is encountered in social environments such as home and school. There are different styles of competitive behaviors in pre-school education institutions, observed in the cases such as winning a game or being the child chosen by the teacher. Competition focused on others means winning by doing better than others, whereas task-oriented competition is seen as the desire to do the best for a task, and conservation of dominance hierarchy is seen as the desire to reach resources by minimizing interpersonal competition. Knowing the competition style of children by the teacher will help in planning and organizing the teacher's educational activities. In this context, it is thought that the research will increase the awareness of teachers on the competitive behaviors of children and contribute to the literature. The purpose of this study is to determine the competition styles of 48-72 months old children attending

preschool education institutions and to analyze children's competition styles of in terms of some socio-demographic variables.

Method

For the purposes of the study, the research was carried out in the general screening model, one of the quantitative research methods. In the study, 229 children attending pre-school education were reached; the answers of 223 children were included in the study. The data of the children attending a preschool education institution were collected by Personal Information Form and Preschool Competition Scale. In order to obtain socio-demographic information of the children, the Personal Information Form was filled by the teachers of the children. Preschool Competition Scale, which was used to determine the competition styles of children attending preschool education institution, has been developed by Paquette, Gagnon, Bouchard, Bigras and Schneider (2013) and adapted to Turkish by Uyanık Balat, Akman and Arslan Çiftçi (2017). The dimensions included in the scale are "competition focused on others, task-oriented competition, conservation of dominance hierarchy". After checking the distribution of the data, descriptive statistics (minimum, maximum, mean and standard deviation) were calculated for each dimension to determine the competition styles of preschool children. Then, the differences between statistics were tested to analyze whether the competition styles showed a significant change according to the demographic characteristics of the children.

Results, Conclusions, Discussion and Pedagogical Implications

As a result of the research, regarding the competition styles of children, it was found that most of the children had conservation of dominance hierarchy style, followed by task-oriented competition style. Paquette et al. (2013), in a study conducted on 780 children in the 36-71-month range, concluded that children tend to show conservation of dominance hierarchy style the most, followed by task-oriented competition style. The fact that all three competing styles were seen in the study shows that children can be evaluated in terms of these competition styles.

The study revealed that the gender of children did not affect competition styles. Similarly, Uyanık Balat, Akman and Arslan Çiftçi (2017) have analyzed the competition styles of 208 children attending preschool institutions and concluded that there was no significant difference according to gender. In contrast, Tassi and Schneider (1997) found that boys had more task-oriented competitive behaviors than girls, whereas Paquette et al. (2013) concluded that girls were more competitive than boys. It is thought that the different results obtained for the gender variable may be due to the differences between cultures.

Regarding the competition styles of children according to age, it was seen that the average scores of task-oriented competition and conservation of dominance hierarchy styles increased as the age of the children increased. The highest value of competition against others was seen in the youngest age group of 48-52 months old children. In the study of Uyanık Balat, Akman and Arslan Çiftçi (2017), task-oriented competition increased with the increase of age, which supports the result of this research. Similarly, research shows that the tendency of competition increases with increasing age (Paquette et al., 2013; Toda, Shinotsuka, McClintock, and Steck, 1978).

It was found that average scores of task-oriented competition and conservation of dominance hierarchy increased as children's school attendance period increases. Considering the positive relationship between the competition style focused on others and aggressive behaviors towards others (Paquette et al., 2013; Tassi and Schneider, 1997), it can be said that children's aggressive behaviors decrease with the increase of school attendance period. In addition, the increase on the conservation of dominance hierarchy, which minimizes interpersonal conflict as a competitive style (Paquette, 1994), can be evaluated as a positive outcome.

Regarding the results of the study, it was seen that the competition styles of the children differed according to the education level of the parents and the working status of the mother. The interaction between the parents and the child is an important factor in the emergence of child's behavioral problems (Ari, 2005; Başal, 2012; Derman and Başal, 2013; Kandır, 2000). Parents' rules and guidance for their child allow the children to distinguish between right and wrong behaviors (Furstenberg, 1995). Studies have shown that there is a positive relationship between the supportive attitudes of parents towards their child and the cooperation behavior of children with others (Lengua, Honorado and Bush, 2007; Landry, Smith, and Swank (2006). Parents' educational level has a positive effect on their child's supportive behavior (Tuzgöl, 2016). In the study, it was found that task-oriented competition and conservation of dominance hierarchy scores increased as the education level of the parents increased. Therefore, it is seen that the increase in the education level of the parents leads to a decrease in the behavior of competition against others (Paquette et al., 2013; Tassi and Schneider, 1997), which is correlated with aggression. In addition, it was found that conservation of dominance hierarchy scores of the children whose mothers were not working was significantly higher than the children whose mothers were working.

As a result of the research, regarding the competition styles of children, it was found that most of the children had conservation of dominance hierarchy style, followed by task-oriented competition style. Competition focused on others had the lowest average competition style score among children. It was found that the average scores of task-oriented competition and conservation of dominance hierarchy increased as the age and school attendance of the children increased. Regarding the outcomes of the study, it was seen that the competition styles of the children differed according to the education level of the parents and the working status of the mother, where the average scores of task-oriented competition and conservation of dominance hierarchy increased as the education level of the parents increased. In addition, it was found that the conservation of dominance hierarchy of the children whose mothers were not working was significantly higher than the children whose mothers were working. It was concluded that gender, number of siblings and age of the parents did not make a significant difference on children's competitive behaviors.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi

başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Authors' Biodata/ Yazar Bilgileri

Döndü Neslihan BAY Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda Doç. Dr. olarak çalışmaktadır. Lisans eğitimini 2003 yılında Gazi Üniversitesinde tamamlamıştır. Yüksek lisans eğitimini 2008 yılında, doktorasını 2011 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Okul Öncesi Eğitim Bilim Dalında tamamlamıştır. 2011-2013 yılları arasında Michigan State Üniversitesi Teacher Education Bölümünde Post-Doktora yapmıştır. Okul öncesi eğitimi ile ilgili dersler vermekte ve okul öncesi eğitimi alanında araştırmalarını sürdürmektedir.

Döndü Neslihan Bay works as an associate professor at Eskisehir Osmangazi University, Faculty of Education, Department of Basic Education, Department of Preschool Education. She completed her undergraduate education at Gazi University in 2003. She completed her master's degree in 2008 and doctorate in 2011 at Gazi University, Institute of Educational Sciences, Department of Preschool Education. She has completed her Post-Doctorate at Teacher Education Department of Michigan State University between 2011-2013. She gives lectures about pre-school and continues her research in pre-school education.